

NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE

OKTATÁSI IRODA

H-4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor utca 5.; Tel.: +36 (30) 293 2420, E-mail: oktatas@nyirgorkat.hu

Helyszíni látogatás Mátészalkán, a Móricz Zsigmond Görögkatolikus Óvoda és Kéttannyelvű Általános Iskolában

Időpont: 2022. március 16.

Az ellenőrzés témája: az angol két tanítási nyelvű oktatás helyzete az iskolában, valamint a tagintézménnyel való kapcsolattartás módja. Az alábbi kérdésekre kerestük a választ:

1. Hogyan teljesítették az elmúlt években a két tannyelvű kötelezettségét? (20/2012-es rendeletben a 135 §. alapján)

- a tanügyi nyomtatványait megfelelően vezetik-e?
- milyen tárgyakat tanítanak célnyelven, milyen végzettségeik vannak a pedagógusoknak?

2. A pátyodi tagintézménnyel való kapcsolattartás rendje, formája

A látogatás előtt dokumentumok ellenőrzésére került sor: tantárgyfelosztás, órarendek (pedagógus és osztály) és alapidokumentumok (Pedagógiai program, SZMSZ, Házi rend, éves munkaterv, közzétételi lista) vizsgálatára.

Felmerült kérdések az előzetes dokumentum ellenőrzés során:

1. Megfelelő-e az angol nyelven oktató pedagógusok végzettsége?
Konczné Ónodi Nóra tanító: milyen végzettséggel oktat angolul, Erdei Zsuzsanna történelem - német szakos: milyen nyelven tanít hon – és népismeretet, Sipos Gergő végzettsége csak 6. évfolyamig jó? Az óraadók hol tanítanak fő állásban?
- 2.- A két tannyelvű osztályokban van-e csoportbontásban oktatás?
3. Hogyan alakultak a mérési eredmények?
4. Milyen a kimenet az általános iskola befejezésekor?
5. A dokumentációk megtekintése (napló, törzslap, bizonyítvány)
6. A kapcsolattartás formája a tagintézménnyel

A helyszíni látogatás során szerzett tapasztalatok, megállapítások:

1. Az intézmény alapidokumentumai (Pedagógiai program, SZMSZ, Házi rend) a törvényi előírásoknak megfelelően tartalmazzák és szabályozzák a két tanítási angol nyelvi oktatás rendjét. Ezzel koherens a közzétételi lista is, mely egyértelműen meghatározza az ehhez tartozó tanítási órák és foglalkozások célját. A tantárgyfelosztáson és az órarendben megtalálhatóak azok a foglalkozások, amelyek az éves munkatervben is szerepelnek.
2. A különböző foglalkozásokat napra készen vezetik az E- Krétában, itt megtalálható a tematika is, a tanulói hiányzások is vezetve vannak a résztvevők névsorában.

118/2022.

3. Az iskola két tanítási nyelvű oktatást angol nyelven szervez, s a két tanítási nyelven történő oktatást és a célnyelv oktatását az első évfolyamon kezdi. Felmenő rendszerben minden évfolyamon mind a 2 osztályt két tannyelvű angol oktatásban indítják, s ez a további tervük is a beiskolázás során. A település helyi sajátossága miatt ez létszükséglet számukra. Emellett az angol nyelv emelt szinten történő oktatása szintén prioritást élvez számukra. Ezt megfogalmazták a pedagógiai programban is.

„A korábban heti három órában a 4-8. évfolyamig - NAT elvárásainak megfelelően folyt az angol nyelv oktatása az általános tagozaton, párhuzamosan a két tanítási nyelvű képzéssel. A megnövekedett tanulói érdeklődés és szülői igény motivált bennünket arra, hogy az angol nyelvet magasabb óraszámokban és új keretek között oktassuk azon tanulóink számára is, akik nem igénylik a két tanítási nyelvű képzés többlet terheit, az idegen nyelvet azonban emelt szinten kívánják tanulni.

Az emelt szintű angol nyelvoktatás bevezetése a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben heti 5 angol órával indul a 4. évfolyamon, és a 2023/24-es tanévre válik egységessé minden évfolyamon.” (Részlet a pedagógiai programból - 69. oldal)

4. Mindegyik évfolyamon az angol két tannyelvű osztálynak a tantervi előírásoknak megfelelő angol órája van. Az alábbi tantárgyakat tanítják angol nyelven a helyi tantervük alapján:

a) az 1-2. évfolyamon: **vizuális kultúra, testnevelés, technológia és tervezés** - ez van a pedagógiai programban. (heti 5 órában + 4 óra angol nyelv)

b) a 3-4. évfolyamon: **testnevelés, környezetismeret, technológia és tervezés** – ez van a pedagógiai programban. (heti 5 órában + 4 ill. 5 óra angol nyelv)

c) az 5-8. évfolyamon: **testnevelés, célnyelvi civilizáció, történelem** (heti 6 órában + 5 angol nyelv = összesen 11 óra)

Az iskolában a feketével kiemelt tárgyakat tanítják angol nyelven az alábbi heti óraszámokban. 1-2. évfolyamon: vizuális kult. (1 óra), testnevelés (3 óra), technológia és tervezés (1 óra) heti 5 óra + 4 óra angol nyelv; 3-4. évfolyamon: technológia és tervezés (1 órában), környezetismeret (1 órában), testnevelés (3 óra) és heti 4 angol óra a 3. évfolyamon, a 4. évfolyamon pedig már heti 5 angol óra. Összesen: 1-3. évfolyamon: 9 óra, a 4. évfolyamon 10 óra angol nyelven.

A felső tagozatban: 5-8. évfolyamon: történelem 2 órában, célnyelvi civilizáció 1 órában, testnevelés 3 órában + 5 angol óra: összesen 11 óra angolul. – a pedagógiai programból ez derül ki, mellyel egyezik a tantárgyfelosztás óraszámja is.

A pedagógiai program 121. oldalán található táblázatban viszont más óraszámok vannak: pl. testnevelés 2 óra angol nyelven 5-7. évf., 8. évfolyamon pedig 2+3, azaz 5 óra. A történelem stimmel, a 8 - ban az állampolgári ismeretek is van. A magyar történelmet anyanyelven tanítják az előírásnak megfelelően.

A 6. évfolyamon a hon és népismeret tantárgyat nem angol nyelven tanítják, bár a táblázatból nem ez derül ki. Szürkével van jelölve, s azt írták a programban, hogy a szürkével jelölteket tanítják angol nyelven.

Alsó tagozatban: testnevelés 3 óra, technika és tervezés 1 óra (más a tantárgy elnevezése) ez megegyezik az előtte írottal. A vizuális kultúra viszont nem szürke! A környezetismeret csak a 4. évfolyamon szürke! Korábbi gyakorlat volt ez, s nem került átdolgozásra.

Sajnos a tantárgyi elnevezéseket sem minden esetben használják megfelelően.

A technika tantárgy elnevezése még a régi NAT – ra utal, az új NAT szerint már technika és tervezés.

Javasoljuk a tantárgyak nevét a NAT szerint egységesen használni mindenhol.

A táblázat aktualizálása mindenképpen szükséges a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően.

A választható órakeretet használják fel az emelt szintű és a két tanítási nyelvű oktatásra.

Ezek megfelelnek a rendeletben előírtaknak.

5. A személyi anyagok vizsgálata a kérdéses pedagógusok esetében igazolta a jogosultságot a végzettségek tekintetében. Ami nem derült ki az előzetesen vizsgált dokumentációból, a tantárgyfelosztásból, az a helyszíni vizsgálat során bebizonyosodott. Konczné Ónodi Nóra C típusú nyelvvizsgával tanít az alsó tagozatban, Sipos Gergő pedig tanító – angol műveltségi területtel, s készül elvégezni a tanár szakot. Az óraadó angol – történelem szakos kolléga teljes állásban való foglalkoztatása tervben van a közel jövőben, akárcsak egy végzős hallgató -, aki ott tölti tanítási gyakorlatát az intézményben - további foglalkoztatása lehetővé tenné a természetismereti tantárgyak angol nyelven való oktatását is. ***Célszerű lenne az új dolgozók foglalkoztatását úgy megoldani belső átszervezéssel, hogy ne jelentsen plusz anyagi terhet az intézménynek a felvételük. Valamint támogatjuk a meglévő kollégák átképzését angol nyelvi orientációban a továbbképzési terv megvalósításával.***
6. A kislétszámú osztályokban nincs szükség csoportbontásra, ahol viszont a 20 főt meghaladja a létszám, ott csoportbontásban oktatják a célnyelvi angolt az előírásoknak megfelelően. „Csoportbontásban oktatott tantárgyak: angol nyelv, vizuális kultúra (1-2. évf.), környezetismeret (3-4. évf.), történelem, technológia és tervezés, testnevelés, célnyelvi civilizáció” (részlet a pedagógiai programból) „Csak ott van bontás, ahol 20 főnél több az osztály létszám.” (132. oldal)
7. A történelem tantárgyat a célnyelvi tanítás mellett magyar nyelven is tanítják heti 1 órában, ugyanígy a környezetismeret tantárgyat is az alsó tagozatban.
8. A mérési eredmények és az általános iskolai oktatás befejezésekor a kimenet a tanulói képességeknek megfelelő. Az iskola két tannyelvű programjának nyelvi elvárásai megegyeznek a kerettanterv által meghatározott nyelvtudással:

Az intézménytől bekért célnyelvi mérések eredményeit az alábbi táblázatban összesítettük:

2020/21

	összes résztvevő (fő)	értékelhető (fő)	megfelelt	SZUM
6a	12	12	12	100%
6b	20	18	17	94%
8 a. osztály	18	18	18	100%
8 b. osztály	8	7	7	100%

2018/2019

	összes résztvevő (fő)	értékelhető (fő)	megfelelt	SZUM
6.a osztály	19	19	19	100%
6 b osztály	13	13	11	85%
8a	16	16	16	100%

2017/2018

	összes résztvevő (fő)	értékelhető (fő)	megfelelt	SZUM
6. osztály	24	23	23	100%

A nyelvi mérések szép eredményeit alátámasztja az a tény is, hogy több évre visszamenőleg a 8. év végén többen komplex, B2 típusú állami nyelvvizsgát tesznek le.

9. Az iskola honlapján megtalálhatóak a célnyelvi mérés eredményei 2018 – tól.
10. A továbbképzési terv készítésekor érdemes lenne belső átképzésekkel emelni azon pedagógusok számát, akik megszerezve a megfelelő végzettséget képesek lesznek célnyelvi angol oktatásban részt venni.
11. A tanügyi nyomtatványok vezetését rendben találtuk a szűrőpróba szerű ellenőrzés alkalmával.
12. Az iskola vezetése a két tannyelvű oktatás körülményeiről tájékoztatást nyílt tanítási napon ad az érdeklődő szülőknek, valamint az iskolai honlapon is részletes ismertető található.
13. A tantárgyfelosztásban feltüntetett pedagógus óraszámok szerint a pedagógusok zöme a maximális 24 – 26 órában tanít. A többletórákat (a kötelezőn felül) túlórában kifizetik. Ezt a fenntartó engedélyezi.

14. Az előzetes dokumentum vizsgálat alapján szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy a Pedagógiai programot alaposan át kell dolgozni, aktualizálni, frissíteni kell a jelenlegi szabályozásoknak, a valóságnak megfelelően. (A helyszíni látogatáskor megbeszéltek alapján.)

Néhány emlékeztető gondolat zárójelben: III.3.2.3. Tehetségfejlesztő programunk 69. oldalától már nem aktuális. A pedagógiai programban a pedagógus életpálya modell nem kell. 97. oldal Pedagógiai program (106. old.) apostoli kormányzó szerepel a megyéspüspök helyett.

Városunk egyházi és önkormányzati/ Pátyod kistérségi iskoláival alkalmi kapcsolatokat? (106. oldal)

A katolikus osztályfőnökkel szembeni elvárások: (99. oldal) – ezt, hogy értik? mi van a reformátussal? egyébként, amit felsoroltak, az minden of-re jellemző!

14- 52. oldalig található a pátyodi óvoda programja – részletes! Hol van a pátyodi iskola? Az iskoláról a 12- 14. oldalon van szó, de kevésbé érthető?!

A pedagógiai program 2020. május 12 – én lett elfogadva a legitimáció szerint. A pátyodi tagintézményre nem találtam benne specifikumot, csak az óvoda szerepel benne. A fenntartói legitimáció hiányzik!

Házirend: 2020. 08.31. – legitimáció szerint jóváhagyva a fenntartó által is.

SZMSZ: 2021. 08.31. - legitimáció szerint jóváhagyva a fenntartó által is.

Összegezve: A tantárgyfelosztás részletesen, szakmailag megalapozottan tükrözi a pedagógusok heti munkaidő beosztását, melyből kiderül a 22-26 kötelező óra, illetve elkülönül a neveléssel-oktatással lekötött és le nem kötött munkaidő is. A pedagógusok zömének a kötelező óraszám a heti 26 óra, mely a jogszabályban előírtaknak megfelelően biztosítja a pedagógusok teljes munkaidőben történő foglalkoztatását. Az órarend tanúsága szerint a gyerekek egész napos foglalkoztatása biztosított a tanórai és a tanórán kívüli egyéb foglalkozásokkal. Nem iskola otthonos oktatás folyik, hanem napközi az alsó tagozatban, mégis a valóságban ez a képzési forma történik. A szülők nagyon elégedettek ezzel, s minden gyermek ott van az iskolában 16 óráig, s felkészül a másnapra is. Az iskola szívügyének tekinti a két tannyelvű és az emelt szintű angol nyelv oktatásának megfelelő színvonalon történő biztosítását. Dicséretes az általános iskolát befejező nyelvvizsgás tanulók magas száma, valamint a nyelvi mérésben elért szép eredmény is.

Az alapidokumentumok felülvizsgálatát, s megfelelő aktualizálását szükséges elvégezni legkésőbb a következő tanév indulásáig, hogy az új tanévtől már érvényesek legyenek - különös tekintettel a Pedagógiai programra. A programot egységes szerkezetben, többcélú intézményként a közös elemeket együtt tárgyalva szükséges feltüntetni, speciális és külön eltéréseket intézményegységenként szerepeltetve. Külön felhívom a figyelmet a tagintézmények pedagógiai céljainak szerepeltetésére, az aktuális jogszabályok, Oktatási Hivatal által készített irányelvek helyes használatára.

A pedagógiai programot – lévén 2017 óta katolikus intézményként már körvonalazódott az intézmény profilja – alaposan átgondolva, jó gyakorlatokat kiemelve, továbbgondolva, tehetséggondozással, két tanítási nyelv sikereit figyelembe véve szükséges átdolgozni, megjelölve azokat a forrásokat, melyeket szakirodalomból vesznek át. A jelenlegi pedagógiai program szűkszavúan tartalmazza a tagintézményre vonatkozó konkrétumokat (óvoda programja, sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatásának-nevelésének irányelve, NAT 2012 és NAT 2020 óraháló stb.), ezeket kérem különös gondossággal elkészíteni.

Javasoljuk, hogy a pátyodi iskolával igyekezzenek a kollégák és a vezetőség mindennapi szorosabb kapcsolatot működtetni. A kapcsolattartás rendjét, valamint a pátyodi iskola helyi tanrendjét, specifikumjait a pedagógiai programban és az egyéb szabályzatokban mindenképpen szerepeltetni kell a közös vonatkozások mellett.

Nyíregyháza, 2022. március 18.

Szabó Tamás
oktatási referens

Pallai Ágnes
szakértő